دبیرخانه حوزه وزارتی
تاریخ: ۱۴۰۳/۰۵/۰۳
شماره ثبت: ۹۹۶۹۶

۶۸۹۷۱ /ت ۶۱۲۴۳ هـ
شماره .....
تاریخ ۱۴۰۳/۵/۰۱

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب‌نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی
"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت جهادکشاورزی - وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
سازمان حفاظت محیط زیست

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۳/۴/۲۰ به پیشنهاد شماره ۱۴۰۲/۱۰۰/۱۸۸۹ مورخ ۱۴۰۲/۲/۶ سازمان حفاظت محیط زیست و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین‌نامه مشارکت در حفظ محیط زیست طبیعی و رونق کسب و کار محیط زیستی را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه مشارکت در حفظ محیط زیست‌طبیعی و رونق کسب و کار محیط‌زیستی

ماده ۱- در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱- سازمان: سازمان حفاظت محیط زیست.

۲- مناطق چهارگانه: پارک‌های ملی، آثار طبیعی، پناهگاه‌های حیات وحش و مناطق حفاظت شده.

۳- شورای عالی: شورای عالی حفاظت محیط زیست.

۴- مشارکت: رابطه قراردادی سازمان با اشخاص حقیقی و حقوقی با هدف حفاظت و احیای تمام یا بخشی از حیات وحش و اجزای آنها با اتکا به تخصص و سرمایه‌گذاری شخص طرف مشارکت، بابت اجرای برنامه‌های حفاظتی و پژوهشی، تحقیقاتی، آموزشی و ترویجی به ازای اجازه استفاده از امکانات، تأسیسات و مستحدثات در صورت مجوز قانونی و طبیعت‌گردی با مجوز وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و بهره‌برداری پایدار از حیات وحش در چهارچوب ضوابط دستگاه اجازه‌دهنده.

۵- تنوع زیستی: اقسام زندگی در سه سطح ژن، گونه و زیست‌بوم (اکوسیستم).

۶- بهره‌برداری پایدار و خردمندانه: استفاده از اجزای تنوع زیستی (نظیر طبیعت‌گردی (با مجوز وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری)، حیات‌وحش‌نگری، عکاسی و فیلم‌برداری حیات وحش، شکار و صید) به نحوی که منجر به کاهش تنوع‌زیستی در طولانی مدت نشده و ظرفیت آن برای رفع نیازهای انسان حفظ شود.

ماده ۲- سازمان می‌تواند نگهداری و اداره موزه‌های تاریخ طبیعی و آثار طبیعی ملی را با رویکرد مشارکت با بخش غیردولتی انجام دهد. شرایط، نحوه حمایت، نظارت و ارزیابی فعالیت‌ها و رسیدگی به نقض تعهدات طرف مشارکت به موجب شیوه‌نامه‌ای خواهد بود که

ت ۶۱۲۴۳ هـ / ۶۸۹۷۱

شماره .....
تاریخ ۱۴۰۳/۵/۰۱

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب‌نامه هیئت وزیران

در چهارچوب قوانین ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه توسط سازمان تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

تبصره- سازمان موظف است هرساله وجوه حاصل از اجرای ماده واحده قانون اخذ ورودیه از بازدیدکنندگان پارک‌ها و موزه‌های تاریخ طبیعی مصوب ۱۳۶۷ که در لایحه بودجه هر سال پیش‌بینی می‌شود را به منظور اجرای طرح مشارکتی در اختیار طرف مشارکت قرار دهد تا در قالب تبصره (۴) ماده واحده قانون یادشده، برای تأمین نیازهای تجهیزاتی و تدارکاتی امور حفاظتی هزینه نماید.

ماده ۳- به‌منظور اجرای برنامه‌های حفاظت حیات وحش، سازمان می‌تواند در ازای مشارکت متقاضیان در اجرای برنامه‌های حفاظتی و تأمین امکانات و تجهیزات مربوط که منجر به بهبود و افزایش جمعیت حیات‌وحش گردد، امتیاز بهره‌برداری پایدار و خردمندانه از جانوران وحشی را برای طرف مشارکت منظور نماید. نحوه مشارکت در قالب توافق‌نامه یا تفاهم‌نامه و ضوابط مربوط به آن، در چهارچوب دستورالعملی که ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه توسط سازمان ابلاغ می‌شود، تعیین می‌گردد.

تبصره- درخصوص پروانه‌های شکار و صید، طرف مشارکت می‌تواند پس از پرداخت حقوق دولت نسبت به بازاریابی و فروش سهمیه‌های تعیین‌شده مطابق تقاضا و قیمت بازار اقدام نماید.

ماده ۴- سازمان می‌تواند با استفاده از ظرفیت مراکز تکثیر در شرایط نیمه‌اسارت با رعایت کلیه اصول حفظ سلامت و خلوص ژنی به منظور احیا و بازسازی جمعیت‌های حیات‌وحش در طبیعت، از مشارکت اشخاص حقیقی یا حقوقی برای تکثیر گونه‌های در خطر انقراض یا حمایت و حفاظت‌شده استفاده نماید. در این صورت، طرف مشارکت اجازه برداشت معادل حداکثر سی درصد (۳۰٪) جمعیت موالید را در قالب صادرات یا فروش مولد یا شکار قانونی موالید رهاسازی‌شده با اخذ مجوزهای لازم از سازمان و بدون پرداخت وجه خواهد داشت.

تبصره- چنانچه عرصه مورد پیشنهاد طرف مشارکت از اراضی ملی باشد، طرف مشارکت موظف به اخذ مجوزهای لازم از سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور می‌باشد.

ماده ۵- سازمان می‌تواند مجوز استفاده از حیات وحش و نمادهای ترویجی سازمان در تبلیغات انواع محصولات (اعم از کالا و خدمات) طرف مشارکت یا تبلیغ محصولات در مناطق تحت مدیریت، موزه‌ها، نمایشگاه‌ها و همایش‌های محیط زیست به عنوان آورده خود در قرارداد مشارکت در ازای حفاظت از حیات وحش یا بیمه حیات وحش در برابر خسارات

آنان به افراد و دارایی و منافع ایشان لحاظ کند. شیوه‌نامه اجرایی این ماده ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه توسط سازمان تصویب و ابلاغ می‌شود.

ماده ۶- سازمان می‌تواند انجام پایش‌های محیط زیستی، مدیریت (نگهداری) فضاهای آزمایشگاهی و نیز مستثنیات تملک‌شده توسط سازمان، اجرای طرح‌های شناسنامه‌دار کردن جانوران وحشی زنده در اسارت و نمونه‌های آکنده‌سازی‌شده (تاکسیدرمی) و اجزای جانوران وحشی که فهرست آنها توسط سازمان تعیین و اعلام می‌گردد و همچنین آموزش شکارچیان را در قالب قراردادهای مشارکت در بهره‌برداری و یا خرید خدمات و یا سایر روش‌های قانونی به اشخاص حقیقی یا حقوقی واگذار نماید. شیوه‌نامه اجرایی این ماده ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه توسط سازمان تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

تبصره- دارندگان جانوران وحشی زنده در اسارت و نمونه‌های آکنده‌سازی شده (تاکسیدرمی) و اجزای جانوران وحشی که تا زمان ابلاغ این آیین‌نامه فاقد مجوزهای لازم باشند، می‌توانند از طریق یک نوبت فراخوان عمومی اعلامی از سوی سازمان، در موعد مقرر در فراخوان، ضمن خوداظهاری، جهت اخذ شناسنامه و شناسه‌گذاری اقدام نمایند.

ماده ۷- همیاری و اقدامات اجرایی داوطلبانه برای حمایت از جانوران وحشی و حفاظت از زیستگاه‌ها توسط کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی پس از هماهنگی و کسب اجازه از سازمان با رعایت حقوق قانونی و عرفی ذی‌نفعان امکان‌پذیر است. دستورالعمل همیاری و نحوه ارائه خدمات و اقدامات داوطلبانه توسط سازمان تدوین و ابلاغ می‌شود.

ماده ۸- سازمان می‌تواند در راستای انجام وظیفه حفاظت از جانوران وحشی در معرض خطر انقراض و حمایت و حفاظت شده از مشارکت اشخاص حقیقی یا حقوقی در ازای بهره‌برداری پایدار و خردمندانه از گونه‌های یادشده با رعایت حقوق قانونی و عرفی ذی‌نفعان استفاده نماید.

ماده ۹- سازمان می‌تواند از مشارکت اشخاص حقیقی یا حقوقی برای حفاظت، احیا و بهره‌برداری پایدار و خردمندانه از گونه‌های گیاهی بومی (اندمیک) و در معرض تهدید در مناطق تحت مدیریت سازمان برای کمک به حفاظت و بهبود وضعیت پوشش گیاهی استفاده نماید. مناطق و رویشگاه‌های نیازمند مشارکت توسط سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور شناسایی و به سازمان معرفی می‌گردد.

ماده ۱۰- ضوابط مربوط به حفاظت و نگهداری از جانوران وحشی در عرصه‌های خارج از مناطق تحت مدیریت سازمان که در اختیار سایر دستگاه‌های دولتی، نهادها و سازمان‌های

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب‌نامه هیئت وزیران

نظامی، انتظامی و امنیتی قرار دارند، به نحوی که نافی حقوق دستگاه‌های اجرایی نباشند، توسط سازمان، تدوین و جهت اجرا به دستگاه‌های مذکور ابلاغ می‌شود و کلیه دستگاه‌ها مکلف به اجرای آن هستند. نظارت بر روند اجرای ضوابط ابلاغی برعهده سازمان است.

ماده ۱۱- کسب و کارهای محیط‌زیستی یا مشارکت در حفاظت محیط زیست طبیعی موضوع این آیین‌نامه، در زمره فعالیت‌هایی قرار می‌گیرند که مشمول دریافت تسهیلات و مشوق‌های توسعه اشتغال و کسب و کار بوده و وزارتخانه‌های جهادکشاورزی، امور اقتصادی و دارایی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی و میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و سایر مراجع مربوط می‌توانند برای اعطای تسهیلات نسبت به معرفی به بانک عامل اقدام نمایند.

ماده ۱۲ - اجرای این آیین‌نامه نافی حقوق زارعین، کشاورزان و معدن‌کاران نسبت به حقوق مالکانه خود و نیز دامداران نسبت به حقّ چرا و پروانه چرا یا طرح‌های مرتع‌داری نبوده و رعایت قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع مصوب ۱۳۴۶ و آیین‌نامه‌های مربوط به آن الزامی است.

محمد مخبر
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رییس‌جمهور، دفتر رییس مجلس شورای اسلامی، دفتر رییس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رییس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت‌های قوانین و نظارت مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، معاونت‌های رییس‌جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.